

ضوابط و استانداردهای طراحی دانشکده

رجان بزرگ زاده

کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد شاهرود

www.ketab.ir

سرشناسه	: بزرگزاده، مرجان، ۱۳۷۱-
عنوان و نام پدیدآور	: ضوابط و استانداردهای طراحی دانشکده / مرجان بزرگزاده.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه آموزشی تالیفی ارشدان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ ص.: مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۵-۷۱۸-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: دانشگاه ها و مدارس عالی -- ساختمان ها -- طرح و ساختمان
موضوع	: College buildings -- Design and construction
رده بندی کنگره	: NA۶۶۰۰
رده بندی دیویی	: ۷۲۷/۳
شماره کتابخانه ملی	: ۵۷۱۸۸۶۸

مؤسسه آموزشی تالیفی ارشدان

نام کتاب:	ضوابط و استانداردهای طراحی دانشکده
تألیف:	مرجان بزرگ زاده
ناشر:	آموزشی تالیفی ارشدان
ویرایش:	اول
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۸
حروفچینی و صفحه آرای:	مرجان بزرگ زاده
طراح و گرافیکست:	مرجان بزرگ زاده
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۹۵-۷۱۸-۷
شمارگان:	۱۰۰۰
مرکز خرید آنلاین:	www.arshadan.com www.arshadan.net
مرکز پخش و توزیع:	۰۲۱۴۷۶۲۵۵
قیمت:	۶۲۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
مقدمه	۱
فصل اول : اصول و ضوابط طراحی فضاهای دانشکده	۳
بخش اول : شناخت مسائل و نکات مربوط به ساختمان‌های دانشگاهی	۳
ویژگی های عمومی پردیس دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی	۳
بخش دوم : اصول و ضوابط طراحی فضاهای آموزشی	۵
کلاس های درس رانگاه های اساتید	۵
مشخصات عمومی کلاس های درس	۵
نوررسانی طبیعی کلاس های درس	۶
عایق سازی صوتی	۶
تیپ مستطیل	۷
تیپ مربع	۷
تیپ مبلمان	۸
سرانه‌ها	۹
کلاس های سمینار و گردهمایی	۱۲
بخش سوم : اصول و ضوابط طراحی دفاتر اداری و آموزشی	۱۳
دفاتر اداری	۱۳
دفاتر استادان	۱۵

- بخش چهارم: اصول و ضوابط طراحی دفاتر اداری و آموزشی..... ۱۷
- بخش کامپیوتر..... ۱۷
- مشخصات عمومی..... ۱۷
- کتابخانه تخصصی..... ۲۰
- سالن مطالعه..... ۲۳
- قفسه های کتاب..... ۲۳
- بخش سهی و بصری..... ۳۴
- واحد اسناد و تحقیقات..... ۳۵
- موقعیت فضاهای مورد نیاز در طرح دانشکده..... ۳۶
- بخش پنجم: اصول و ضوابط طراحی فضاهای خدماتی و تسهیلات رفاهی..... ۳۷
- سالن غذا خوری..... ۳۷
- واحد انتشارات و خدمات چاپ..... ۳۷
- فضاهای نمایشگاهی..... ۳۸
- تسهیلات سرویسی..... ۴۰
- اتاق تجهیزات تلفن..... ۴۰
- موتور خانه برق اختصاصی..... ۴۰
- تجهیزات بهداشتی، رختکن و نظافت..... ۴۱
- انبار مرکزی..... ۴۲
- محل زندگی سرایدار..... ۴۲
- سالن آمفی تئاتر..... ۴۲

۴۲	 سالن اصلی
۴۳	 ابعاد سالن
۴۴	 اتاق های پشت صحنه
۴۴	 اتاق پرور کسیون
۴۹	 فضای انتظار و تجمع
۴۹	 سرویس های بهداشتی
۴۹	 خصوصیات عمومی آتیه های طراحی
۵۱	 فصل دوم : استناد دارد ابعاد و فضاهای مورد نیاز
۵۱	 پلکان
۵۲	 راهروها و مسیر های شیب دار
۵۴	 الگوی جریان رفت آمد
۵۴	 درب ها
۵۵	 کیفیت هوا
۵۵	 راندمان دید
۵۵	 روشنایی مصنوعی
۵۶	 روشنایی روز
۵۷	 رنگ
۶۱	 طرح و بافت
۶۲	 نویز (اغتشاش صوتی) و آکوستیک
۶۲	 حساسیت نسبت به ارتعاشات

- تأثیر ها و سالن های سخنرانی..... ۶۵
- شکل اساسی سالن های سخنرانی..... ۶۶
- سالن های سخنرانی..... ۶۸
- انواع ترتیب صندلی ها..... ۷۰
- سالن های سخنرانی مقررات آتش نشانی..... ۷۲
- آکوستیک..... ۷۲
- مسیر های پیاده رو..... ۷۳
- دسترسی و مسیر گردن یا سیر کولاسیون..... ۷۳
- فصل سوم: تأثیر اقلیم های چهار گانه بر معماری فضاهای آموزشی..... ۷۵
- بخش اول: اقلیم سرد و رطوبتی..... ۷۶
- ویژگی منطقه اقلیمی..... ۷۶
- نیاز های حرارتی..... ۷۶
- راهبرد های طراحی..... ۷۶
- اندازه پنجره ها و سایه بان..... ۷۸
- مصالح ساختمان و رنگ سطوح خارجی..... ۷۸
- بخش دوم: اقلیم معتدل و مرطوب..... ۷۹
- ویژگی منطقه اقلیمی..... ۷۹
- نیاز های حرارتی..... ۷۹
- راهبرد های طراحی..... ۸۰
- اندازه پنجره ها و سایه بان..... ۸۲

۸۳	مصالح ساختمان و رنگ سطوح خارجی
۸۳	سیستم مکانیکی
۸۴	بخش سوم : اقلیم گرم و خشک
۸۴	ویژگی منطقه اقلیمی
۸۴	نیاز های حرارتی
۸۴	راهبرد های طراحی
۸۶	اندازه پنجره ها و سایه بان
۸۶	مصالح ساختمان و رنگ سطوح خارجی
۸۷	سیستم مکانیکی
۸۸	بخش چهارم : اقلیم گرم و رطوبت
۸۸	ویژگی منطقه اقلیمی
۸۸	نیاز های حرارتی
۸۸	راهبرد های طراحی
۹۱	اندازه پنجره ها و سایه بان
۹۱	مصالح ساختمان و رنگ سطوح خارجی
۹۱	سیستم مکانیکی
۹۲	فصل چهارم : بررسی نمونه های مشابه
۹۲	کالج آموزشی معلمان، Setubal
۹۶	ساختمان هنرستان زنان ایوا
۱۲۰	مدرسه معماری مارن MARNE SCHOOL OF ARCHITECTURE

- دانشکده معماری اپورتو (Oporto) ۱۳۳
- دپارتمان زمین شناسی، دانشگاه آویرو، پرتغال ۱۳۷
- کلاس بلوک ۳ دانشگاه الیکان ۱۳۹
- دانشکده حقوق، دانشگاه جیرونا ۱۴۱
- منابع و مآخذ ۱۴۳

مقدمه

ادامه تحصیل در جامعه‌ای که بخش عمده‌ای از جمعیت آن را افراد زیر ۲۵ سال تشکیل می‌دهد، اهمیتی حیاتی و سرنوشت ساز دارد. شمار روزافزون داوطلبانه کنکور و نیاز به توسعه و افزایش فضاهای دانشگاهی، جامعه‌ی ما را در موقعیتی قرار داد، که اگر نتواند برای آن پاسخی بیابد با انواع معضلات روانی و اجتماعی روبرو خواهد شد. نشانه‌های آن از هم اکنون آشکار شده است. از لوازم مهم پاسخ به این نیاز با توجه به کیفیت معماری است. چیزی که متأسفانه در تأسیس یا توسعه دانشگاه‌ها و مدارس عالی ایران عموماً توجه‌ای به آن نمی‌شود.

فضای دانشگاهی نیز هم‌چون در فضای دیگری ویژگی‌ها و مشخصه‌های خود را دارد، بنابراین اجاره یا تملیک یا ساختن و نصب تابلویی بر سردر آن مشکل تأمین فضای دانشگاهی را حل نمی‌کند. در طراحی فضای دانشگاهی، نکات زیادی مطرح است، همیشه نمی‌توان به دانشگاه، مثل مدرسه‌ی بزرگ که دانش آموزان در آن درس می‌خوانند، و احياناً ورزش می‌کنند، نگاه کرد. دانشگاه بیشتر محل مراوده‌های اجتماعی است، و باید بتواند دانشجوی را برای حضور فعال و مشارکت در جامعه پرورش دهد. اگر عنوان دانشجو با دانش آموز فرق می‌کند، به دلیل نوع فعالیت است که آنها به آن مشغول‌اند، طبعاً این نوع فعالیت‌ها، فضاهای مناسب خود را می‌طلبد، که در کمیت و کیفیت فعالیت‌ها مؤثرند. این است که در طراحی فضاهای دانشگاهی علاوه بر معیارها و استانداردها، هزار نکته باریک‌تر از موجود دارد، که نادیده گرفتن آنها به همین وضعیتی می‌انجامد، که ما اکنون گرفتار آن هستیم.